

INLEIDING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Algemeen

Voor u ligt de 2e bestuursrapportage 2022. Via deze rapportage biedt het college u inzicht in de uitvoering van het in de Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 vastgelegde beleid en de financiële consequenties daarvan. De peildatum van deze rapportage is 1 september 2022.

In deze bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over inhoudelijke en financiële afwijkingen ten opzichte van de actuele Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 (primitieve programmabegroting inclusief nadien genomen raadsbesluiten zoals de 1e bestuursrapportage 2022). Deze rapportage heeft daarom voornamelijk betrekking op de ontwikkelingen die zich in 2022 hebben voorgedaan na de 1e bestuursrapportage 2022 (met peildatum 1 mei). Naast de doelenbomen geeft de bestuursrapportage per programma inzicht in de (verwachte) financiële mee- en tegenvallers. Deze financiële afwijkingen zijn per programma in een tabel opgenomen. In de rapportage hebben wij in principe alleen de financiële afwijkingen van € 25.000,- en hoger opgenomen. Voor de toelichtingen op de afwijkingen verwijzen we u graag naar de toelichtingen zoals die zijn opgenomen bij de diverse programma's.

De rapportage bevat ook meerjarige (structurele) mutaties. Deze structurele afwijkingen worden opgenomen in de Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

Daarnaast worden in deze bestuursrapportage de ontwikkelingen met betrekking tot de risico's voorgelegd. En in de bijlage vindt u een overzicht over de voortgang van de bevindingen van de accountant.

De coronacrisis (COVID-19)

In deze rapportage zijn de effecten van de coronacrisis voor 2022 geactualiseerd. In vergelijking met begin van het jaar ziet het dagelijkse leven in Veenendaal er beter uit. We zijn beter tegen het virus bestand, door vaccinaties, booster- en herhaalprikken en de opgebouwde immuniteit. Maar het virus is er nog steeds. Met de basisadviezen tegen corona (handen wassen, hoest en nies in je elleboog, blijf thuis bij klachten en doe een test, zorg voor voldoende frisse lucht en haal een vaccin, booster- of herhaalprik) beperken we de verspreiding van het coronavirus.

Ten opzichte van de eerste bestuursrapportage heeft één financiële ontwikkeling ten laste van de stelpost coronagelden plaatsgevonden. Het gaat concreet om een aanvullende bijdrage van € 19.000,- voor het museum Veenendaal als noodsteun voor het opvangen van tekorten die zijn ontstaan door het wegvallen van activiteiten als gevolg van de beperkende overheidsmaatregelen tijdens de coronacrisis. In onderstaand overzicht zijn de budgettaire effecten van de crisis en de genomen maatregelen (op programmaniveau) in een totaaloverzicht opgenomen.

Programma	Saldo stelpost coronagelden per 1e bestuursrapportage 2022	Mutaties 2e bestuursrapportage 2022	Saldo stelpost coronagelden per 2e bestuursrapportage 2022
1 Fysieke Leefomgeving			€ 0
2 Economie, Werk en Ontwikkeling	-€ 140.000		-€ 140.000
3 Sociale Leefomgeving	-€ 1.631.000	-€ 19.000	-€ 1.650.000
4 Burger en Bestuur	-€ 222.000		-€ 222.000
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	€ 3.787.000		€ 3.787.000
6 Bedrijfsvoering	-€ 900.000		-€ 900.000
Eindtotaal	€ 894.000	-€ 19.000	€ 875.000

Het saldo van de stelpost coronagelden bedraagt per 2e bestuursrapportage € 875.000,-. Dit bedrag zal in 2022 beschikbaar blijven voor financiële ontwikkelingen en na-ijl effecten van de coronamaatregelen.

We houden er nog steeds rekening mee dat de gevolgen van de coronacrisis ook op de langere termijn doorwerken. Daarbij denken we onder andere aan de mogelijke economische effecten (faillissementen, winkelleegstand) en sociale effecten (o.a. onzekere gevolgen van de vertraging in de jeugdzorg, vereenzaming van ouderen die in een sociaal isolement dreigen terecht te komen), die direct en indirect hun weerslag hebben op het gemeentelijke reilen en zeilen. Op dit moment is niet in te schatten wat de exacte effecten op de langere termijn zullen zijn. Wij houden dit nauwlettend in de gaten en informeren u via de diverse P&C-documenten over de toekomstige ontwikkelingen.

Gevolgen oorlog in Oekraïne

De eerste ontwikkelingsfase met een opbouw van de gemeentelijke opvang van vluchtelingen uit Oekraïne ligt al enige tijd achter ons. Niettemin vraagt de zorg voor de vluchtelingen, het beheer van de bestaande locaties en het contact met de opvanggezinnen nog steeds de inzet van partijen in het veld als van de gemeentelijke organisatie. De opvang strekt zich namelijk uit over meerdere levensgebieden, waar de vluchtelingen mee te maken hebben, zoals primair de huisvesting en inrichting maar ook de kosten van levensonderhoud, onderwijs voor de kinderen, taalonderwijs, gezondheidszorg et cetera. De bekostiging vanuit het Rijk strekt zich over deze zelfde breedte uit. De in de eerste bestuursrapportage 2022 aangekondigde Rijksregeling voor de bekostiging van de opvang van ontheemden uit Oekraïne is op 31 mei 2022 bekend gemaakt. De kern van deze specifieke uitkering is conform verwachting en kent de volgende vergoedingen:

Gemeentelijke opvang: Voor de gemeentelijke opvang bedraagt de vergoeding € 100,- per dag per gerealiseerde opvangplek. Deze is onder meer bedoeld voor de opvangkosten, het leefgeld en uitvoeringskosten.

Particuliere opvang: voor de Oekraïense vluchtelingen bij gastgezinnen wordt het leefgeld vergoed. Voor de uitvoeringskosten van deze verstrekking volgt nog een normbedrag.

Transitie/verbouwingskosten: Als voor gemeentelijke opvang panden moeten worden aangepast (transitiekosten) geldt een vergoeding van de werkelijke kosten met als voorwaarde dat deze te maken kosten vooraf worden voorgelegd aan het Ministerie.

De door de gemeente gemaakte kosten zijn nagenoeg allemaal bekend. De inzet is er nu op gericht om het beeld van de kosten over de eerste maanden verder compleet te maken aan de hand van facturen achteraf en de registratie van de gemaakte ambtelijke uren. Zoals aangegeven in de eerste bestuursrapportage 2022 is de verwachting dat de vergoeding door het Rijk de gemeentelijke kosten zal compenseren. Op dit moment doet het Rijk onderzoek bij gemeenten naar de vraag of de aangeboden vergoeding daadwerkelijk de kosten voldoende compenseert.

Voor de kosten van onderwijs (-huisvesting), het leerlingenvervoer, de buitengewone (zorg)kosten en alsmede de kosten voor de veiligheidsregio's en GGD en 1e lijnsgezondheidszorg gelden separate regelingen en al dan niet rechtstreekse vergoedingen.

Begin juli 2022 heeft het Rijk de veiligheidsregio's ook verzocht om tot 1 oktober 2022 ook de opvang van 225 (met een aanvullende taakstelling tot 450) asielzoekers ter hand te nemen. Ook Veenendaal, wat betreft inwoneraantal de derde stad binnen de VRU, is hiervoor in de zomerperiode benaderd. De gemeente heeft vervolgens met hulp van medewerkers van de VRU na 3 weken voorbereidingstijd een deel van het gebouw van de (voormalig) Belcompany aan de Wageningse laan geschikt weten te maken voor deze opvang. Vanaf 8 augustus worden 72 asielzoekende personen daar opgevangen met een landelijke afspraak dat vanaf 1 oktober de opvang weer door het COA zal worden gedaan. De financiële consequenties en gemaakte kosten worden door de gemeente en de VRU in rekening gebracht bij het Rijk. Het Rijk heeft aangegeven dat de kosten door hen worden vergoed. Een daadwerkelijke regeling voor de bekostiging van deze opvang vanuit het Rijk is op het moment van schrijven nog niet afgekomen.

Voor meer informatie over de opvang van ontheemden uit Oekraïne en asielzoekende personen uit andere landen verwijzen wij u naar de diverse raadsinformatiebrieven over dit onderwerp en naar het onderdeel 'risico's en ontwikkelingen' bij de verschillende begrotingsprogramma's in deze bestuursrapportage.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt

De laatste jaren worden we in toenemende mate geconfronteerd met de krapte op de arbeidsmarkt. Het verloop onder het personeel is relatief hoog en in de praktijk blijkt vervolgens dat vacatures nauwelijks zijn in te vullen. Mede door de extra werkzaamheden als gevolg van de opvang ontheemden uit Oekraïne, opvang asielzoekers en extra taken vanuit het Rijk (bijv. energietoeslag), staat het ambtelijk apparaat al stevig onder druk. Om de voortgang van de werkzaamheden te kunnen continueren moet er steeds meer gebruik worden gemaakt van inhuurkrachten, wat duurder is ten opzichte van de reguliere personeelskosten.

De budgetten voor de personeelskosten nemen dus in omvang toe. Wij houden dit nauwlettend in de gaten en informeren u via de diverse P&C-documenten over de toekomstige ontwikkelingen.

Investeringskredieten

De Raad wordt voorgesteld om het volgende investeringsbedrag beschikbaar te stellen:

Inventaris fietsenstalling € 85.000,- (budgettair neutraal)

Met de verdergaande ontwikkeling van de binnenstad en de afronding van het project Brouwerspoort blijkt dat er steeds meer hinder wordt ondervonden van geparkeerde fietsen. Winkels zijn minder goed te bereiken en sommige doorgangen zijn niet goed bereikbaar voor hulpdiensten. De afgelopen periode zijn er op diverse plekken in het centrum reeds maatregelen getroffen om het fietsparkeren in betere banen te leiden. De meeste problemen doen zich op dit moment voor rondom de Brouwersgracht en Helling en dan specifiek in de omgeving Hoogvliet – Action – nieuw te realiseren entree Corridor. In dit gebied is een geschikte locatie gevonden voor een overdekte fietsenstalling.

De jaarlijkse huurlasten en de incidentele lasten van het gebruiksklaar maken van de fietsenstalling worden gedekt binnen het taakveld economie (programma Vitale Binnenstad).

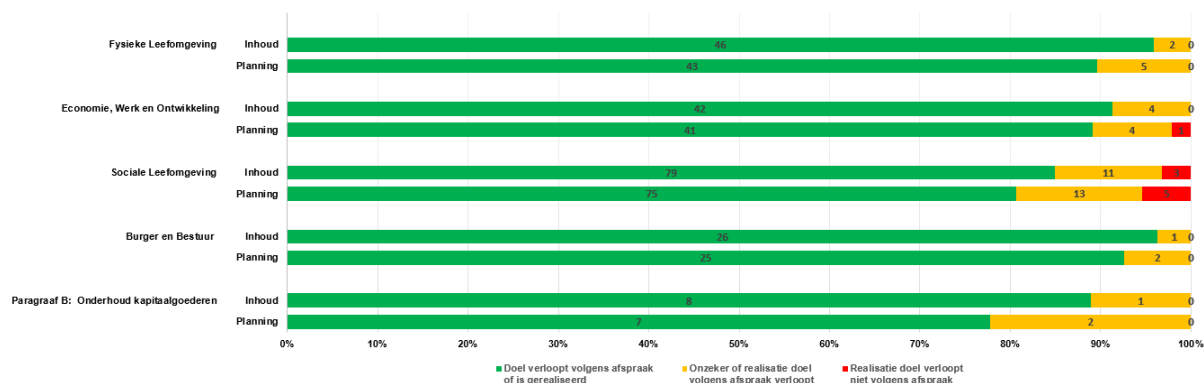
Voor de aanschaf van de inventaris van de fietsenstalling (fietsenrekken, lockers en bijkomende kosten) is een investeringsbudget nodig van € 85.000,-. De jaarlijkse kapitaallasten van deze investering bedragen € 6.400,- en worden gedekt binnen het programma Vitale Winkelstad. In het meerjareninvesteringsplan (MIP) is geen rekening gehouden met deze investering.

Saldo 2e bestuursrapportage 2022

Uiteindelijk resulteert deze 2e bestuursrapportage 2022 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) in een positief saldo van € 2.846.000,- voor 2022. Voorgesteld wordt dit resultaat te storten in de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Samenvatting beleidsmatige verantwoording 2e bestuursrapportage 2022

Financieel vertrekpunt

Het financieel vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2022-2025, de 3e bestuursrapportage 2021, de 1e bestuursrapportage 2022, de Kaderbrief 2023-2026 en de structurele effecten vanuit de meicirculaire 2022. De incidentele effecten van de meicirculaire 2022 zijn conform besluitvorming verwerkt in deze bestuursrapportage. De structurele effecten, voor zover deze van invloed zijn op het financieel meerjarenperspectief, worden verwerkt in de Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

bedragen x € 1.000,-	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Saldi Programmabegroting 2022-2025	1.191	28	-496	-1.409
Saldi septembercirculaire 2021		2.482	2.466	2.898
Saldi verwerking loon- en prijsstijgingen		-667	-862	-1.198
Saldi 3e bestuursrapportage 2021	-235	-12	-67	-67
Verrekening saldi Programmabegroting 2022-2025 met de algemene reserve				
Saldi decembercirculaire 2021		0	0	0
Verrekening saldi Programmabegroting 2022-2025 met de algemene reserve	-1.191	-28	496	1.409
Amendementen Programmabegroting 2022-2025	21	121	121	121
Subtotaal	-214	1.924	1.658	1.754
Parkeerexploitatie 2022-2025 (raad januari 2022)	58	204	176	190
Saldi 1e bestuursrapportage 2022	2.509	-614	-607	-607
Verrekening saldi 1e bestuursrapportage 2022 met de algemene reserve	-2.509	614	607	607
Saldi Kaderbrief 2023-2026		71	-1.712	-1.199
Saldi meicirculaire 2022		12.602	17.469	21.272
Reservering loon- prijsstijgingen		-3.145	-4.673	-6.032
Saldo voor 2e bestuursrapportage 2022	-156	11.656	12.918	15.985

Financiële effecten 2e bestuursrapportage 2022

In onderstaand overzicht vindt u de totaalbedragen voor de jaren 2022 tot en met 2025 van de financiële effecten c.q. ontwikkelingen zoals ze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;
- budgettaire neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen (die geen effect hebben op het begrotingssaldo, maar wel programma overschrijdend kunnen zijn) zijn opgenomen in bijlage 1.

- In het gepresenteerde financieel overzicht hieronder zijn structurele gevolgen van ontwikkelingen die zich in 2022 voordoen opgenomen. Het gaat concreet om ontwikkelingen die zich binnen het bestaande beleid voordoen. De structurele gevolgen worden opgenomen in de Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze structurele mutaties.

Financiële effecten voor 2022

Deze rapportage laat voor het begrotingsjaar 2022 een verwacht positief saldo zien van € 2.846.000,-. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen onder andere hogere baten vanuit de algemene uitkering (€ 4.906.000,- voordelig) en een vergoeding voor borgstelling OVO/DEVO (€ 226.000,- voordelig). Tegenover deze voordelen staan onder andere hogere lasten i.v.m. prijsstijgingen (€ 1.514.000,- nadelig) en hogere lasten i.v.m. loonstijgingen (€ 788.000,- nadelig). Voorgesteld wordt om het voordeel van € 2.846.000,- te storten in de algemene reserve.

Financiële effecten voor 2023-2026

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2023-2026. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's. Per saldo is sprake van de volgende afwijkingen: € -329.000,- nadelig in 2023, € -309.000,- nadelig in 2024 en € -229.000,- nadelig in 2025. Het financieel perspectief na deze bestuursrapportage laat een positief saldo zien van € 11.327.000,- in 2023, een positief saldo van € 12.609.000,- in 2024 en een positief saldo van € 15.756.000,- in 2025.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten	2.446	316	296	216
Baten	4.815	-13	-13	-13
A. Saldo van baten en lasten 1e bestuursrapportage 2022	2.369	-329	-309	-229
Onttrekkingen	477	0	0	0
B. Mutaties reserves 1e bestuursrapportage 2022	477	0	0	0
Totaal 1e bestuursrapportage 2022 (A+B)	2.846	-329	-309	-229

Financieel perspectief na verwerking 2e bestuursrapportage 2022

Het financiële perspectief voor de komende jaren ziet er, na verwerking van de financiële effecten uit deze rapportage, samenvattend als volgt uit:

bedragen x € 1.000,-	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Saldo voor 2e bestuursrapportage 2022	-156	11.656	12.918	15.985
Totaal 2e bestuursrapportage 2022	2.846	-329	-309	-229
Financieel perspectief na 2e bestuursrapportage 2022	2.690	11.327	12.609	15.756

Toevoeging of onttrekking aan de algemene reserve:

Amendementen Programmabegroting 2022-2025	-21
Parkeerexploitatie 2022-2025 (raad januari 2022)	-58
Saldo 3e bestuursrapportage 2021	235
Totaal 2e bestuursrapportage 2022	-2.846

Financieel perspectief na verwerking in de algemene reserve 2e bestuursrapportage 2022	0	11.327	12.609	15.756
---	----------	---------------	---------------	---------------

Financieel perspectief na verwerking 2e bestuursrapportage 2022 vervolg

Het is gebruikelijk om in het lopende (dienst)jaar de mutaties die van invloed zijn op het begrotingssaldo te verrekenen met de algemene reserve. Zo wordt het saldo van een begroting of bestuursrapportage in het betreffende jaar toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve.

Op dit moment resteert er in 2022 nog een begrotingssaldo wat verrekend dient te worden met de algemene reserve. Het saldo is ontstaan voor de 2e bestuursrapportage 2022 en bedraagt per saldo € 156.000 nadelig. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- -€ 235.000 zijnde de nadelige (structurele) doorwerking van de mutaties uit de 3e bestuursrapportage 2021 voor het jaar 2022;
- € 58.000 zijnde het voordelig resultaat uit de vastgestelde parkeerexploitatie 2022-2025 voor het jaar 2022;
- € 21.000 zijnde het voordelig budgettair effect in 2022 van de aangenomen amendementen bij de vaststelling van de Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.

De bovengenoemde mutaties zijn in 2022 administratief ten laste van het begrotingssaldo verwerkt en nog niet verrekend met de algemene reserve. Zoals eerder aangegeven is het gebruikelijk om mutaties die lopende het jaar effect hebben op het begrotingssaldo toe te voegen of te onttrekken aan de algemene reserve. Voorgesteld wordt daarom om het resterende nadelige begrotingssaldo in 2022, ad € 156.000, te onttrekken aan de algemene reserve.

Samenvatting financiële afwijkingen 2e bestuursrapportage 2022

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2022				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	447	0	447
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	2	0	0	0	-2
2.1A - Verkeer en vervoer	-3	0	0	0	3
2.1B - Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0
2.2A - Parkeren	135	0	0	0	-135
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
5.5B - Cultureel Erfgoed	0	0	0	0	0
5.7C - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6	0	0	0	-6
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	5	0	0	0	-5
7.3A - Afval	0	-347	0	0	-347
7.5C - Begraafplaatsen	1	0	0	0	-1
8.1A - Ruimtelijke Ordening	20	0	0	0	-20
8.1C - Ruimtelijke Ordening	100	0	0	0	-100
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	265	-347	447	0	-165
2 Economie, Werk en Ontwikkeling					
3.1C - Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
Totaal 2 Economie, Werk en Ontwikkeling	0	0	0	0	0
3 Sociale Leefomgeving					
4.2A - Openbaar basisonderwijs	56	0	0	0	-56
5.2A - Sportaccommodaties	7	0	0	0	-7
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1	0	0	0	-1
6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie	-2	0	0	0	2
6.3A - Inkomensregelingen	150	0	0	0	-150
6.71A - Maatwerkdienstverlening 18+	-100	0	0	0	100
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	112	0	0	0	-112
4 Burger en Bestuur					
0.10D - Mutaties reserves Burger en Bestuur	0	0	30	0	30
0.1A - Bestuur	0	0	0	0	0
0.1C - Bestuur	0	0	0	0	0
0.2 - Burgerzaken	30	0	0	0	-30
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0	0
1.1B - Crisisbeheersing en Brandweer	1	0	0	0	-1
1.2 - Openbare orde en veiligheid	35	0	0	0	-35
Totaal 4 Burger en Bestuur	66	0	30	0	-36
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	-296	-43	0	0	252
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	4.906	0	0	4.906
0.8 - Overige baten en lasten	1.399	226	0	0	-1.173
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	1.103	5.089	0	0	3.985
6 Bedrijfsvoering					
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	0	0	0	0	0
0.4L - Overhead (P&O)	788	0	0	0	-788
0.4N - Overhead (Vastgoed)	0	0	0	0	0

Programma	Raming 2022				
0.4P - Overhead (Strategie)	49	0	0	0	-49
0.4V - Overhead (beheer &projecten)	43	73	0	0	31
9.901 - Algemeen Directie	20	0	0	0	-20
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	0	0	0	0	0
9.916 - Algemeen WMO (Loket)	0	0	0	0	0
Totaal 6 Bedrijfsvoering	899	73	0	0	-826
Gerealiseerd resultaat	2.446	4.815	477	0	2.846

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is nog geen rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)	2022
Stand per 1/1	20.082
Toevoegingen regulier	20
Onttrekkingen regulier	-16
Quasi inbesteden welzijn (1e berap 2020 en Kaderbrief 2021-2024)	-175
Onttrekkingen/stortingen o.b.v. Programmabegroting 2021-2024	604
IKC Franse Gat (raad 21/01/2021)	-47
Onttrekkingen/stortingen o.b.v. Programmabegroting 2022-2025	1.191
Amendement Programmabegroting 2022-2025	-4
Resultaat Jaarstukken 2021	3.655
Resultaat Projectenboek 2022	282
Resultaat 1e berap 2022	2.509
Prognose stand algemene reserve per 18-07-2022	28.101